

7. Alutaguse Rattamaratoni rajakirjeldus

Mida uut?

- Raja esimestele kilomeetritele tekkisid mõned põntsud juurde. Sai huvitavam ja venitab rivi ehk pikemaks.
- Kaevanduse ja metsateede osakaal rajal. Selles küsimuses on tasakaalu otsimine olnud iga-aastane väljakutse, mis sõltub paljudest teguritest. Millal maraton kalendris, milline on veeseis jne ... Kuna 2021 avame sisuliselt rattamaratonide hooaja, mil paljude üldine treenitus alles tõusuteel, siis kaevanduse osa veidi väheneb võrreldes mullusega. Veidi. Kokku on seda ikka 15 km jagu. Ikka selleks, et võimalikult palju osalejaid saaks täiega nautida. Aga kõik varem käinutele tuttavad pärlid on ikka sees!
- Päril uuendusteta ikka ei saanud, lisasime kaevandusse ühe laskumise. Raja 24 km-l ootab ees selgelt selle raja nõudlikum laskumine. Lausa 2 kolme noole märki meeldetuletuseks. Kui kahtled, tule ratta kõrval alla. Kivine pinnas ei soosi kukkumist.

Põhisõit

Start toimub traditsiooniliselt asfaldil. Seda on vaid napp 300m.

Asfaldilt vasakule mahapööre ja esimesed kilomeetrid kulgevad mööda laia suusarada, mis on vähemalt 6 m lai, pakkudes piisavalt ruumi omale sobiv positsioon leida.

Teeme paar teravamat pööret suusaradadel, käime veel korra asfaldil (vabandust!) ja võtame ühe tõusu mõõtu tõusu Alutaguse Seikluspargi kõrval, millele järgneb terav üleselja vasakpööre. See on ka esimene koht, kus raja laius meetrini kitseneb. Liivasem laskumine ja liigume otse lõunasse. Panime sellele ka nime ja tegime Strava lõigu - "**Seikluspargi sprint 520m**". Lõik lõpeb väikese teravama tõusunukiga, millele järgneb lühike korralikult peeneks hekseldatud parooda (nii kutsutakse siinkandis paekivi). Tagasi metsa, teravad kurvid, väiksed järsud augud, mille järel tuleb esimene hargnemine. Saadame poolmaratoni paremale oma lühemale ringile ja jätkame mööda suusaradu. Siin tuleb esimene muutus võrreldes mullusega. Teeme kelgumäel siksakiga üsna nõudliku tõusu, korraks asfaldile ja suusardu mööda põhjasuunas edasi. Virgutuseks on ees ka mõni tõusunukk, milliseid on lausa 2 tükki rohkem kui varem.

6.5km ja Liivjärve juures tuleb 2 tõusu. Vist selle raja raskeimat. Vist. Kõrguste vahe kuni 30m. Neile järgneb laskumine on vähema liivaga kui varem ja peaks sujuvat kulgemist pakkuma. Stardijärgsete pingutuste leevenduseks tuleb nüüd üle 1 km sirget kruusa, kus saab hinge tõmmata ja esimese joogipausi teha. Mullu lisatud peen paroodakiht on värskelt siledaks lükatud ehk kivi on lahti ja endiselt on käded lahti sõitmine keeruline. Üks tundud XCO rajameister soovitas siia kolme noolega ohumärgi paigutada.

Läheneb karjäärile. Paar pehmemat lõiku turbal põdra- ja hundijälgedele vahel ja kerge tõusuga olemegi Narva karjääris. Ees ootamas 15 km valdavalt kivist pinnast.

11 km - "Kivili kiviktaimla 1km". Kummardus Peep Kivilile, kes üle 10 a tagasi esimesena neid radu siia karjääri ehitama hakkas ning see oli üks esimesi tegemisi. Neljarattalised on selle lõigu üsna laiaks sõitnud võrreldes varasemaga. Eks seejagu ole ka rohkem rööpaid ja lahtisi kive. Silmad tasub lahti hoida. Stravas lõik olemas.

14 km, esimene päts ületatud (kaevanduse murrakus kutsutakse neid transheedeks), kiire laskumine ja kohe vastasnõlvast üles teisele pätsile.

Noorte kaskede ja määndide vahel keerutades jõuame terava parempöörde järel uue järsu laskumiseni. Kolm noolt. Asja eest. Drop alla laiemale teeale, kus saab selga sirutada ja vasakule üles tagasi.

14 km ja algab "Alari kirves 1.2km" Kõigepealt 20+m kõrguste vahel tõusu lahtiste kivide peal, kus õige asendi ja tagaratta pidamise leidmine on paras väljakutse. Edasi keerutab korralikult. Kel mahti, vaatab vahel paremale alla. Lõigu nimi tuleneb sellest, et rada puhastades suutsime me väärt tiimiliikme kirve siia ära kaotada. Pingutus lõpeb korraliku laskumisega, kus lõpus võib pidureid vaja minna.

Vahepeal 200m laial teel seljasirutust ja paremale üles järgmisele pätsile.

15.5 km "Robi singel 1.3km". Aastatega aina sõidetavamaks muutuv singlisõprade lemmik. Sel korral on RMK teinud harvendusraiet ja erakordne nähtavus muudab singli teises pooles pildi ka sagedastele külalistele tavatuks. Kel mahti, vaatab kõrvale ka - inimkäsi on siia tehismaastikule huvitavaid pinnasevorme tekitanud. Stravas lõik olemas. Pätsilt alla saab taas ühe huvitava ja kiire laskumise.

17km ja neljas päts. Nagu ikka algab tõusuga. Mulluste metsatööde tulemusena kohendasime rada mitmes kohas ja keerutame puude vahel omajagu tahke pinnase leidmiseks. Leidub ka kive. Harvendustööde positiivse poolena on tublisti paranenud nähtavus - näed nii eespool sõitjaid kui ka huvitavaid inimtekkelisi pinnavorme. Ei välista, et esimesed näevad ka põtra. Lõpus laskumine mööda harvesteri rööpaid, mis lõpeb terava parempöördega. Pidureid võib vaja minna.

Edasi üle 1km pikkune lai kruusatee, kus saab energiavarusid täiendada ja selga sirutada. Kruusalõigu järel tuleb terav vasakpööre turbasele metsateele, kus raja 19.5 kilomeetrit ootab ...

TP1

Enne ja peale TP-d on prügiala, kuhu palun omad tühjad pakendid jätta, mille korraldajad kindlalt ära teavad koristada.

Peale TP-d lauge tõus ja kiire laskumisega, mille järel terav parempööre.

20.5km "Presidendi rock garden 840m". Proua president sõitis selle 2018 septembris jalastumata läbi, sealt ka lõigu nimi. Üks kiviseimaid siinkandis. Fati ja FS omanikud muigavad. Iga aastaga aina sõidetavam, me 2016 alles tegime selle! Stravas ka. Lõpeb parempöördega

laskumisega laiemale kaevanduse teenindusteele, kus saab selga sirutada. Algab viimane pätsiületus.

21.8 km ja “Karu singel 650m”. Nimategelane jättis mitmeid märke siia rajale peale esimest 2015.a. maratoni. Stravas ka. Lõpus keerutav ja sekka negatiivse kaldega laskumine. Korraks taas laiale tee.

23 km Järsk märg ja nõudlik nukk üles turbale ning algab uus lõik (hoia keskele!), mida põhisõidu sõitjad nägid esmakordselt alles mullu. **“Kiire kaldapealne 670m”** Algus on aeglane, aga siis läheb kiireks pisikeste mändide vahel keerutamiseks. Läheb lõpus sujuvalt üle kaevanduse teenindusteeks.

Ca 500m kruisimist ja järsk vasakpöörde ohtlikule kivisele laskumisele alla laiale tee. Uus kolme noolega laskumine on selle raja nõudlikuim. Kui kahtled, jalastu! Lahtised kivid teevad lõpu eriti ohtlikuks.

Parempöörde ning nüüd saab pea 1km mööda laiemat kruusateed keset tehismaastikku veereda suures laias orus, kus ka üks suur lomp on teel ootamas. Sel aastal on veeseis erakordselt kõrge, aga +20C puhul ei tee väike vesi liiga, pigem vastupidi. Kivine ja üsna tõsine tõus ja kaevandus hakkabki lõppema! Kel mahti, vaatab vasakule, näeb konkurente ja mitte kõige kehvemat vaadet. Kel aega, teeb selfi.

Järgneb viimane kaevanduse singel noorte mändide vahel ja laiemat teed mööda liikudes hakkab selleks korraks kivisem osa otsa saama. Jäänud on ca 40m pikkune veetakistus üle settebasseini. Erakordsed vihmad sel aastal tähendavad seda, et sügavamas kohas on vett üle 20 cm, enamasti ca 15 cm. Ettevaatlikult sõites saab poolpöõretega kuiva jalaga üle. Loodetavasti.

Kerge turvas ja kraaviületus ning liigume lõunasse vahepeal unarusse jäetud turbakilomeetril, mis kannab hellitavat nimetust **“Turbamülgas 1.25km”**. Kui on kuiv, siis tolmas. Kui märg, siis imeb. On olnud erinevaid olusid. Terav silm vaatab ette ja leiab kiireima tee nende aukude vahel liikumiseks. Rajameister soovib hoida raja vasakusse äärde, parandasime seal läbitavust ja tekitasime päris sõidetava koridori. Pärast Stravas võrdled, kuidas läks. Fätiomanikud muigavad ja panevad otse.

Peale turvast jõuame tahkemale pinnasele ja keerutame mööda erinevaid metsateid. Enamasti lai ja kiire, vahel ka väga kiire. Paroodat ka natuke. Kivid väiksemad, aga kevadine hooldustöö on teinud selle pehmeks ja ujuvaks.

Peale metsasihti ühineb rada taas poolmaratoni rajaga. Kiired ja laiad lõigud suusamaratoni radadel, pea kilomeeter paroodat veel kord, veel korra suusamaratoni radadele ja ees on kuulda melu.

32.3km Läheneme TP2-le. Nagu mullu, on samas kohas ka TP3, nii et melu on mitme eest. Väikesed sirged ja keerutused vaatega järvele, saadame vahepeal poolmaratoni otse, keerame vasakule ning ees ootab

34km “Kukeseene singel 1.2km”. Legend räägib, et kuivemal ajal on siin pätside ümber ikka seeni olnud, aga hetkel naudime rulluvat ja kiiret singlit. EMV XCM ajal läbisime seda teistpidi. Laiem metsatee muutub vahepeal kitsemaks matkarajaks, et taas laiemaks minna. See vaheldub veel mitmel korral, kuniks jõuame suure liivakarjääri äärde. 2 kiiret laskumist ja algab

40.3km “Lenksulaiuse test 400m” RMK matkarajal. Nojah, peale talvist RMK harvendust ei jää enam mingi lenksuga puude vahele kinni. Saab veelgi kiiremini panna!

Laskumine Ahnejärve juurde, kus kohalikud grillijad võivad melu tekitada ja jätkame mööda matkarada Martiska järve äärde. Poolmaratoni rada ühineb taas meiega ja lõpuni sõidame juba koos.

42km “Kuradijärve singel 600m”. Midagi kuratlikku seal ei ole, lihtsalt mõnus tehnilisem kulgemine RMK matkarajal. Kõiki puid eest ära ei korjanud.

Kuuleme juba tuttavaks saanud TP melu Lõpuni on jäänud alla 7km!

Kulgeme edasi mööda rulluvat metsateed, vahepeal kitsam sutsakas matkarajal. Reljeef mängib ja kui jalg pehme, võib raske tunduda.

Korraks rullirajale, s.t. asfaldile ... aga seda pole kauaks, järsk vasakpööre ja ...

“ARM lõpuboss 1.29km”. Kitsa RMK matkaraja järel käime näitame end korraks sõpradele staadionil, et teha viimane kilomeetrine kaar metsa vahel enne finishit.

Staadionile tõustes ootab ees traditsiooniline Alutaguse hüpe. Parevalt saab ka mööda sõita.

Finish!

Poolmaraton

Start toimub traditsiooniliselt asfaldil. Seda on vaid napp 300m.

Asfaldilt vasakule mahapööre ja esimesed kilomeetrid kulgevad mööda laia suusarada, mis on vähemalt 6 m lai, pakkudes piisavalt ruumi omale sobiv positsioon leida.

Teeme paar teravamast pöoret suusaradadel, käime veel korra asfaldil (vabandust!) ja võtame ühe tõusu mõõtu tõusu Alutaguse Seikluspargi kõrval, millele järgneb terav üleselja vasakpööre. See on ka esimene koht, kus raja laius meetrini kitseneb. Liivasem laskumine ja liigume otse lõunasse. Panime sellele ka nime ja tegime Strava lõigu - **“Seikluspargi sprint 520m”**. Lõik lõpeb väikese teravama tõusunukiga, millele järgneb lühike korralikult peeneks hekseldatud parooda (nii kutsutakse siinkandis paekivi). Tagasi metsa, teravad kurvid, väiksed järsud augud,

mille järel tuleb esimene hargnemine. Saadame Põhisõidu vasakule ja jätkame mööda suusaradu.

Veidi pehmema ja mättase lõigu ületamise järel järsk vasakpööre ja järgneb tubli kilomeeter peenema parooda peal. Hea, et need kivid suuremad ei ole, nagu 5 aastat tagasi! Alutaguse suusamaratonil käinud tunnevad selle lõigu kindlasti ära.

Pöörame vasakule teelt maha ja väikese metsaraja järel jõuame kunagise raudteetammini, mida mööda turvast Oru tehasesse töötlemisse veeti. Seda on 700m.

Laiemale rulluvale metsateele, korraks taas parooda peale ja metsateele tagasi.

Kiired ja laiad lõigud suusamaratoni radadel, pea kilomeeter varasemaga võrreldes palju väiksemaks purustatud paroodateel, veel korra suusamaratoni radadele ja ees on kuulda melu. Vasakult liitub meiega Põhisõit, kes vahepeal pikalt karjääris vändanud ja turba sees mütanud.

10.5km Läheneme TP1-le. Sedapuhku on samas kohas ka TP2, nii et melu on mitme eest. Väikesed sirged ja keerutused vaatega järvele, saadame vahepeal Põhisõidu vasakule oma täiendavale ringile ja keerame paremale.

11.8 km “Kuradijärve singel 600m”. Midagi kuratlikku seal ei ole, lihtsalt mõnus tehnilisem kulgemine RMK matkarajal. Kõiki puid eest ära ei korjanud.

Kuuleme juba tuttavaks saanud TP melu Lõpuni on jäänud alla 7km!

Kulgeme edasi mööda rulluvat metsateed, vahepeal kitsam sutsakas matkarajal. Reljeef mängib ja kui jalg pehme, võib raske tunduda.

Korraks rullirajale, s.t. asfaldile ... aga seda pole kauaks, järsk vasakpööre ja ...

“ARM lõpuboss 1.29km”. Kitsa RMK matkaraja järel käime näitame end korraks sõpradele staadionil, et teha viimane kilomeetrine kaar metsa vahel enne finishit.

Staadionile tõustes ootab ees traditsiooniline Alutaguse hüpe. Paremtalt saab ka mööda sõita.

Finish!